

Plesy, vlasy, šaty & jiné věci

Život člověka je vlastně jeden velký stereotyp. „*Jaký si to uděláš, takový to máš*“, zpívá skupina Čínské lyže, takže nakolik ten stereotyp pociťujeme, je výhradně a pouze naše vina. Aby to neznělo příliš pesimisticky, neříká se, že se pohybujeme v kruhu, ale ve spirále. Takže se sice vracíme k témuž, ale vždycky to vypadá aspoň trochu jinak... Díky téhle spirále znám školu z obou stran, ze strany žáka i profesora, vyzkoušel jsem si být zkoušeným i zkoušejícím u maturity, byl jsem obětí i autorem poznámek v třídní knize, na plesu jsem šerpy dostával i dával... Často mě tak napadá, z které strany je ta škola lepší. Člověk je tvor nerozhodný. Nevím. Asi jak kdy.

V létě se jezdí ke slané i sladké vodě, v zimě na lyže a také se chodí na plesy. Plesy mám rád. Ne že bych snad probůh tančil...! (Ostatně ne každý, kdo chodí na hokej, musí nutně hrát, že...). Letos mě v souvislosti s plesem opět napadla ta spirála – je to stejné a zároveň jiné. Vzpomínám si, jak jsem nechtěl jít na svůj vlastní maturiták. Ale bylo to dobré – a stejné jako teď. Jenže teď stojím takřkajíc *na druhé straně barikády*, kterou jsem ovšem nestavěl ani jsem si ji neobjednal (ještě, že se dá poměrně snadno obejít). Když jsem vyrážel z domova, letos stejně jako tehdy mě přišla babička zkontrolovat a při této slavnostní příležitosti pronesla již téměř legendární větu – „*Měl ses dát ostříhat!*“. Kdyby to bývala neřekla, snad bych na ten ples ani nešel. Zvláštní je, jak si vždycky dokáže k tomu ostříhání, které se postupem času stalo jedním z jejích stále nesplněných (a nesplnitelných) životních cílů, nacházet vždy nové a nové důvody. Prý *jí dělám ostudu*, jindy zas *že se to nehodí* a letos se vytasila s nevidaným kalibrem: „*Jsi na to už moc starej a navíc seš profesor! Nechápu, že tam takového chuligána trpějí!*“. A tak jsem mohl vyrazit.

Z učitelské lóže, kde jsem ale příliš nepobýval, je dobrý výhled na defilující prváky a posléze i čtvrtáky. V té chvíli jsem viděl sám sebe, jak si jdu pro maturitní šerpu s nápisem „*Kosti jsou vrženy – Maturant 1993*“, s hlavou plnou strachu, že tu maturitu nikdy neudělám. Jiný strach jsem zažil loni – měl jsem „svým“ prvákům titěrným spínacím špendlíkem připínat malé „uvítací“ stužky. Když jsem viděl ramínka na šatech některých slečen, říkal jsem si, že jim určitě tím špendlíkem ublížím nebo že jim ty šaty rovnou spadnou... A pak se řekne, že se učitelé ve škole nemají čeho bát!

Letos jsem – prost jakýchkoli povinností – tak různě brouzдал Lucernou a docela se bavil. Jedna z mnoha malých veselých příhod se mi stala na záchodcích – zcela nechtěně jsem vyslechl rozhovor, který jakoby říkal některý z mých dávných spolužáků. Dva nejmenovaní studenti (nejmenovaní proto, aby se nemuseli stydět ještě jednou) vedli tento rozhovor: „*Ty vole cos chlastal?*“, a hrdá odpověď zněla: „*Nevím. Všechno!*“. Prostě jsem se musel začít smát a chlapi si mě všimli. Pozdě. Na jejich tvářích se objevil ruměncem přímo panenský, utekli a dopínali se snad ještě na chodbě. Ale i jinak se mi ples líbil. Ostatně, jak by se mi mohl nelíbit?!

Takže jsem absolvoval další ples neostříhaný a babička nechápe, jak je možné, že mě tam vůbec pustili. A to ještě neví, že jsem se hned, jak to bylo možné, převlékl do džín a kalhoty od obleku, jakož i zcela nevinnou chudinku kravatu, jsem zmačkal do batohu, který jsem si za tímto účelem přinesl a uschoval v lóži, ačkoli to platný předpis přísně zakazuje pod trestem vyvedení z objektu.

Nechápu, proč bych měl být v obleku déle než je nezbytně nutné. V rozporu s názvy klasických uměleckých děl se totiž domnívám, že šaty nedělají člověka a také že láska není jen slovo (jakkoli se mi líbí stará písnička i úžasná Simmelova kniha). A tak mi nevadí džíny a tenisky v Lucerně, ba ani krátké, žádné, dlouhé, zelené, oranžové (Zuzano, ani modré!) vlasy, nejpodivnější oděvní kreace, pokud nejsou pouze skořápkou maskující pitomost či ještě horší vlastnosti svého majitele. Ale tyto charakterové zápory může stejně dobře maskovat dokonalý účes i oblek, takže to s těmi šaty a vlasy opravdu nechápu. To by totiž znamenalo, že blb v obleku Hugo Boss s klíčky od BMW v kapse přestane být blbem. Svatá prostoto!

Trocha provokace neškodí. Potkal jsem spoustu lidí, kteří se mnou bezdůvodně jednali jako s opovržením existencí, aniž o mně cokoli věděli. Kdokoli soudí lidi pouze podle vzhledu, je hlupák, který si zaslouží politování. A aspoň víte, koho příště nezdravit. Díky těmto zkušenostem jsem se rozhodl nesoudit nikoho a nic podle povrchních dojmů, ačkoli to mnoho lidí bohužel dělá. Budiž jim to odpuštěno. Jeden můj spolužák, o němž jsem si myslel, že je inteligentní, mi onehdy řekl: „*Ty vole, proč neděláš něco pořádného?! Žádný prachy, furt nějaký nervy, to bych nemoh! Seš blbec!*“ Na toto téma pronesl projev v délce asi 10 minut, významně si poklepal na hlavu, nasedl do služebního renaultu a odjel. Když si někdo udělá z předsudku názor, nemá cenu mu ho vymlouvat. Přece jsem mu nemohl vysvětlovat, že mě to s vámi ve škole baví (no, někdy taky ne!), že mám prázdniny, že vlastně nejsem nikdy sám jako on ve své přepychové kanceláři a že bych nic z toho nevyměnil za peníze, protože bych pak už nebyl spokojený... Kdo nechce, nepochopí.

Rychlé – a zpravidla špatné – soudy se pojí s přílišným mládím nebo naopak s vyšším věkem. Takže bych si životní moudrost představoval asi tak, že by člověk měl rychle dospět, ale pokud možno nikdy nezestárnout. Nemám na mysli stárnutí fyzické, s tím asi nic nenaděláme. Můj bývalý kamarád Tomáš je starý v šestadvaceti a lepší to nebude.

Tak zas příště!

Milan Sýkora

P.S.: Až zase budete chtít tiše či hlasitě protestovat proti zadaným tématům slohové práce, vezte, že nejtěžší zadání zní: „*Piš, o čem chceš!*“. Vyváznout z toho se zdravou kůží není až tak snadné, protože ten nápad taky nemusí vůbec přijít. Můžete mi to třeba oznámkovat. Čestné pionýrské, že jsem nic neopsal!